

SECHELELE NEUROLOGICE LA PACIENȚII OPERAȚI CU TUMORI CEREBELOASE

Corina Grîu¹, Anotolie Litovcenco¹, Ludmila Feghiu²,
Ludmila Cuzneț^{1,3}, Ninel Revenco^{1,3}, Svetlana Hadjiu^{1,3}

Conducător științific: Svetlana Hadjiu^{1,3}

¹Departamentul Pediatrie, USMF „Nicolae Testemițanu”,

³Centrul Național de Epileptologie, Institutul de Medicină Urgentă,

²Institutul Mamei și Copilului.

Introducere. Sechelele neurologice după înlăturarea tumorilor cerebeloase includ tulburări motorii, de echilibru și coordonare, disfuncții vegetative, sindromul de mutism cerebelos cu deficit de vorbire, tulburări emoționale, dereglări vegetative, disfuncții cognitive și motorii, sindromul cognitiv afectiv cerebelos. **Scopul lucrării.** Evaluarea sechelelor neurologice la pacienții operați cu tumori cerebeloase în perioada postoperatorie tardivă. **Material și metode.** În cadrul studiului prospectiv analitic și observațional desfășurat în anii 2017-2022 la baza Departamentului Pediatrie, au fost examinați prin metoda clinică, electroencefalografică, potențiale evocate vegetative, teste neurocognitive și neuropsihologice. Metode de prelucrate statistică – programul Quanto. **Rezultate.** Labilitatea emoțională la pacienții operați pentru tumori cerebeloase, se manifestă prin comportament socio-emoțional inadecvat, cogniție socială deficitară și incapacitatea de a gestiona emoțiilor negative. La 77% din pacienții incluși în cercetare au fost apreciate sechele motorii (hipotonia, dereglări de motilitate, coordonare și echilibru, disfagia, leziuni intraoperatorii de nervi cranieni), dereglările de vorbire – 30%, afectarea cogniției și tulburări comportamentale – 90%, deficit de percepție – 53% cazuri. **Concluzii.** Deficitele neurologice, cognitive și psihovegetative, consecințe invalidante ale tumorilor cerebeloase, afectează negativ calitatea vieții. Afectarea funcției executive îngreuează adaptarea socială, chiar și în cazul unei funcționări intelectuale globale intacte, cu abilități de comunicare și memorie păstrate. **Cuvinte-cheie:** tumori cerebeloase, sechele neurologice, disfuncții vegetative.

NEUROLOGICAL SEQUELAE IN PATIENTS OPERATED WITH CEREBELLOUS TUMORS

Corina Griu¹, Anotolie Litovcenco¹, Ludmila Feghiu²,
Ludmila Cuznet^{1,3}, Ninel Revenco^{1,3}, Svetlana Hadjiu^{1,3}

Scientific adviser: Svetlana Hadjiu^{1,3}

¹Department of Pediatrics, Nicolae Testemițanu University,

²National Center of Epileptology, Institute of Emergency Medicine,

³Institute of Mother and Child,

Background. Neurological sequelae of operated cerebellar tumors include motor, balance and coordination disorders; autonomic disorders; cerebellar mutism syndrome with speech deficit, emotional disorders, vegetative disorders, cognitive and motor dysfunctions; cerebellar cognitive affective syndrome. **Objective of the study.** Evaluation of neurological sequelae in patients operated on with cerebellar tumors in the late postoperative period. **Material and methods.** Within the prospective analytical and observational study conducted between 2017 and 2022 at the Department of Pediatrics, patients were examined using clinical methods, electroencephalography, evoked potential tests, neurocognitive and neuropsychological assessments. Statistical analysis was performed using the Quanto program. **Results.** Emotional lability in patients operated on for cerebellar tumors, manifests as inappropriate socio-emotional behavior, impaired social cognition, and an inability to manage negative emotions. Motor sequelae (hypotonia, motor impairments, coordination and balance disorders, dysphagia, and intraoperative cranial nerve injuries) were observed in 77% of the patients included in the study, speech impairments in 30%, cognitive impairment and behavioral disorders in 90%, and perception deficit in 53% of cases. **Conclusion.** Neurological, cognitive, and psychovegetative deficits, debilitating consequences of cerebellar tumors, negatively impact the quality of life. Impairment of executive function hinders social adaptation, even in the case of preserved overall intellectual functioning, communication abilities, and memory. **Keywords:** cerebellar tumors, neurological sequelae, autonomic disorders.